

schaakvereniging
promotie

jaargang 46-2

ZOETERMEER

CLUBBLAD VAN DE SCHAAKVERENIGING 'PROMOTIE'
Jaargang 46 No. 2, 23 oktober 1997 - Oplage 75 stuks

----- S.V. PROMOTIE -----		
Clubgebouw:	Wijkcentrum De Leyens	3419596
	Van 't Hoffplein 1	
Voorzitter:	B van de Graaf, Prins Bernhardstraat 24,	3313582
Secretaris:	O. Berger, Penninghove 21,	3210932
Penning	J.G. van der Ploeg, Belgielaan 157	3423551
meester:	Penningmeester Promotie, Gironummer 2405362	
	[Jaarcontributie 1997/1998: senioren (20 t/m 64 jr) fl. 205; junioren (16 t/m 19 jr) en aspiranten (t/m 15 jr) fl. 110; studenten fl. 135; veteranen (65+) fl. 155; (bij meer aspiranten uit een gezin reductie.)]	
Wedstrijdleader intern:		
	E. Trommel, Ruimtebaan 319,	3416697
Wedstrijdleader extern:		
	F.M. Martens, Kaagkade 2,	3312343
Jeugdcommissie:		
	C. Schoon (jeugdleader), Caan van Neck- laan 191, Rijswijk	070-3999354
	J. Veldhuizen (externe comp.), Vletkade 34,	3416170
	H. Buiten (intern dinsdag)	
	Dr. A. Schweitzerlaan 31, Benthuisen	3316292
	J. Vermeulen (intern vrijdag)	
	Paul Scholtenrode 96	3219562
	M. van Staden (lessen), Moerbeigaarde 76,	3414509
Algemeen adjunct:		
	M. Nepveu, Graaf Adolfstraat 36,	3169981
Redactie: M. Nepveu		3169981
	J.W. Meijer	3413367

----- INHOUD -----		
1.- De interne competitie	Eric Trommel	
2.- De externe competitie	Frans Martens	
6.- Geen HSB-beker	Harrie Boerkamp	
8.- Bizarre zetten	Hans Meijer	
10 - Gooi en smijtwerk a.g.v. de opening	Manuel Nepveu	
13.- Een moeilijke periode	Gerhard Eggink	
14.- Jan Kalkwijk: 88.7%!	Chris Schoon	
15.- Euwe tegen Najdorf	Mischa van Spronsen	
16 - 1952 promotie 1997: Oplossing	Henk Breugem	
17 - Kennismakingscursus jeugd succesvol	Chris Schoon	
18.- Voorstel: Competitie Reglement	Peter Briggeman	
20 - Oliebollenschaak	De Redactie	

----- REDAKTIONEEL -----

Beste Schaakvrienden en -vriendinnen,
De laatste editie van ons clubblad in dit kalenderjaar ligt voor U. Met lichte kost. Vuurwerk (Ma), bizarriteit (Ha) en degelijk schaak (Mis) staan op het menu. Men heeft de pee in over de competitierregels (Pe), zwaait Kalkwijk uit (Chri), noemt de dieren bij de naam (He) en wederom produceert men vuurwerk (Har). En daarmee is de cirkel rond, evenals dit kalenderjaar!
Veel leesplezier
De Redactie.

DE PROMOOT

Deze Promoot biedt weer een aantal veranderingen die de promotie- resp. degradatiestrijd interessanter maken. De in de bovenbond van de club gespeelde partijen hadden deze keer een bizar karakter, zoals de aanvankelijk gewonnen stellingen van Boerkamp tegen Kunnen, Bij de Vaate tegen de Waal en Veldhuizen tegen Minnema, die alle voor de witspelers, op soms spectaculaire wijze, verloren gingen. Er komen nog enkele cruciale ronden na de Kerst, maar eerst dient ter bezinning de Kerst zich aan. Goede Feestdagen.

Ranglijst groep 1 na ronde 14

Plts	Spelersnaam	Score	Afg	Plts	Spelersnaam	Score	Afg
1	A. de Waal	1225		11	J. Sibbing	713	
2	B. Bannink	1090		12	H. Boerkamp	708	
3	J. Mostert	997		13	B. Ahlers	704	
4	W. Broekman *	908		14	H. v.dr Wijk	685	
5	R. Blok	795		15	M. Nepveu	681	
6	R. Kunnen	788		16	V. Sewkaransingh	675	
7	J. Koster	787		17	H. Luitjes sr.	652	
8	H. Noordhoek	764		18	H. Tan	642	
9	E. Verwiel	760		19	J. Blankespoor	631	
10	J. Bij de Vaate	744		20	M. Wichhart	619	
				21	F. de Hoog	618	
				22	H. de Jongh	602	
				23	W. Tsai	601	
				24	R. Matai	572	
				25	G. Eggink	561	
				26	H. Knops	554	
				27	J. Stoop	549	
				28	J. Kalkwijk *	505	
				29	J. v. dn Berg	477	
				30	E. Stoffer *	402	

Ranglijst groep 2 na ronde 14

Plts	Spelersnaam	Score	Afg	Plts	Spelersnaam	Score	Afg
1	B. van de Graaf	355		13	C. Veld	243	
2	H. Breugem	336		14	D. van Nies	237	
3	R. Minnema	320		15	J. Hagoort	233	
4	N. Veldhuizen	316		16	H. Buiten	229	
5	M. van Spronsen	313		17	H. Breuker	227	
6	J. van Wijnen	291		18	A. Ameling	217	
7	F. Martens	291		19	P. Briggeman	214	
8	B. Ouwens	275		20	H. Minnema	197	
9	D. Brinkman	272		21	M. van Staden jr. *	190	
10	G. Toxopeus	264		22	E. Hageman	190	
11	R. Perluka	256		23	O. Berger	189	
12	J. Veldhuizen	246		24	N. Koolen	185	
				25	W. Jutte	176	
				26	C. Schoon	170	
				27	J. Lipka	160	
				28	H. Kuipers	144	
				29	H. Luitjes jr.	141	
				30	S. de Swart *	126	
				30	S. de Swart *	126	
				30	S. de Swart *	126	
				32	M. van Staden sr.	114	
				33	H. Pronk	89	
				34	R. de Vries	74	

Ranglijst groep 3 na ronde 14

Plts	Spelersnaam	Score	Afg	Plts	Spelersnaam	Score	Afg
1	R. Tan	345		8	S. Muns	177	
2	P. Perluka	278		9	P. den Blaauwen	170	
3	S. Khandekar	250		10	T. Trommel	164	
4	J. Vossepoele	217		11	J. Kieven	155	
5	S. Vloemans	214		12	G. van der Burg	137	
6	E. Trommel	202		13	P. Cuijpers	128	
7	A. Prein sr	190		14	H. Bragonje	125	
				15	D. de Zwart *	105	
				16	J. de Roo	101	
				17	J. van Lier	90	
				18	L. v.d. Meeberg	55	
				19	J. van der Ploeg	42	

>> Alle puntentotalen zijn afgerond op gehele getallen.; >> Spelers die niet (meer) deelnemen zijn met een * aangegeven.

Eric Trommel.

Externe Competitie 97/98

Internet

Twee jaar geleden schreef ik -na de ongelooflijke nederlaag van Promotie 3 tegen Botwinnik- een stukje over doorgifte van foute informatie met de moderne telecommunicatiemiddelen als telex, fax, antwoordapparatuur etc. De beroemde indianenopperhoofden uit de bekende veldslagen met het Amerikaanse leger, Gek Paard en Zittende Stier, hadden hier al in de vorige eeuw last van toen zij via de Sprekende Draad allerlei vredesovereenkomsten voorgelegd kregen, afkomstig van de Grote Vader in Washington. Dat waren onmogelijke berichten in de trant van "alle indianen moeten voortaan in reservaten gaan leven, en zelf maar groenten gaan verbouwen in plaats van jagen op vrije bisons op de prairie". Die mededelingen gingen het bevattingsvermogen van de indianen teboven. Zij hadden nog nooit van hekjes, eigen grond en vaste verblijfplaats gehoord. Geen wonder dat in die tijd het vuurwater gretig aftrek vond, en de Cheyennes, Sioux en Apaches in de telecommunicatie rustig doorgingen in de traditie van rooksignalen en vredespijp.

Sinds begin van dit schaakseizoen kunt u allemaal de schaakuitslagen volgen via weer een nieuw telecommunicatiemiddel met een voorspelde grote toekomst, het Internet. Voor de HSB (met link naar de KNSB) kunt u zelf de actuele uitslagen en standen uit de clubcompetitie opzoeken op pagina <http://www.caiw.nl/~jpvo>. Een goed georganiseerde service van de HSB. Doen dus! Maar ook hier treden kinderziektes op. Afgelopen maandag raadpleegde ik na de 4e ronde van de KNSB-competitie de stand in de 3e klasse E van de KNSB. En wie schetst mijn ongeloof toen ik daarop ontdekte dat Promotie 1, de op papier sterkste club in deze poule, met een schamele 3 matchpunten op de één na onderste plaats bungelt. Er moet iets mis gegaan zijn bij het telefonische doorgeven van uitslagen aan 'het mannetje van de KNSB', zoals dat 's avonds van de KNSB-wedstrijdzaterdag gebruikelijk is, zo denk ik. Liever dan -via een telecommunicatiemaatschappij, sic!- contact te zoeken met de teamleider, die tegenwoordig veel in Praag vertoeft, voor een afspraak voor een *sensitivity training* voor alle 1^e teamspelers, verdring ik de gedachten dat in de berichtgeving misschien een kern van waarheid zou kunnen schuilen. Of moet ik Willem Broekman toch e-mailen, om een ouderwets winters, maar vooral ijzeren hard, zeg maar communistisch, trainingskamp te organiseren in Tsjechie voor de spelers van Promotie 1? Daar zullen ze vast heel wat van opsteken. Een moeilijke keuze die onder de kerstboom gemaakt zal moeten worden, na de nodige ruggespraak met mijn medebestuurders natuurlijk. Misschien is het maar gelukkig dat Willem Broekman meestal vergeet de nieuwe mailtjes in zijn computer te lezen (althans zo verneem ik van software installateur HN).

Kortom, de uitslagen in de tabellen heb ik dus voor u van Internet afgeplukt.

Promotie 1

Het eerste lijkt aan een verloren seizoen bezig, tenminste als je -zoals ik- uitging van een favorietenrol voor de eerste plek. Al hoop ik dat de spelers in het tweede deel van het seizoen alsnog mijn ongelijk bewijzen. Na een kleine zege in de eerste ronde volgden twee nederlagen. De eerste, tegen het als gevaarlijke outsider te beschouwen Alphense ASC, kon nog worden begrepen, en was ook niet noodzakelijkerwijze fataal. Het tweede verlies, in Leiden tegen LSG 3 was ronduit teleurstellend. Daaraan werd vervolgens nog een mager gelijkspelletje toegevoegd tegen WSC uit het Westland. Alleen -als altijd- Bernard Bannink (bord 2), *coming man* Eugene Verwiel (bord 6), en captain Willem Broekman (bord 8) hebben een goede plusscore, de overige vijf basisspelers staan allen in de min.

Promotie 2

Het tweede pakte zes punten uit de eerste drie partijen. En verspeelde onlangs op een vrijdagavond in Pijnacker het eerste matchpunt tegen Scheve Toren 1. De belangrijkste concurrent voor de eerste plaats is DD 3, dat drie keer in het strijdperk trad en drie keer won. Ook vorig jaar waren beide ploegen rivalen voor promotie naar de KNSB. Toen werd het pleit in het voordeel van DD 3 beslecht, maar door de degradatie van DD 2 moet na het stuivertje wisselen andermaal met deze ploeg gestreden worden. De wedstrijd

Promotie 2 - DD 3 staat in de voorlaatste ronde (maart) op de rol. Ton de Waal (bord 1) staat op 4 uit 4! En Jan Koster (bord 7) op 3 uit 3.

Promotie 3

Promotie 3 staat op 6 uit 3 en deelt in HSB-klasse 1B de leiding met het Leidschendamse Corbulo 1. Vooral Centrum 1 werd op niet mis te verstane wijze afgedroogd. In de eerste week van januari zal de confrontatie tussen beide leiders in deze poule plaatshebben. Niels Veldhuizen heeft 2 uit 2, Hamilcar Knops 2½ uit 3.

Promotie 4

Na een goede start met een zege en een gelijkspel begint 1e klasse-debutant Promotie 4 nu toch te versagen met twee opeenvolgende nederlagen. Met name de laatste, tegen het toen nog puntloze SHGP 1, was onnodig en liet men de gelegenheid voorbijgaan reeds nu het 1e klasserschap voor volgend seizoen veilig te stellen. Maar gezien het vertoonde spel mag nog het een en ander verwacht worden van dit team. Aanvoerder Rudy Matai geeft ook achter het bord (1) het goede voorbeeld, met 3 uit 3, en Promotiesecretaris Otto Berger scoorde tot nu toe 2½ uit 3.

Promotie 5

Promotie 5 heeft na vier wedstrijden vier matchpunten veroverd en heeft zich dus stevig in de middenmoot gevestigd. Een goed resultaat tot nu toe. Botwinnik 1 was een maatje te groot, maar tegen RHC 2 en SIO 2 volgden rauwe revanches. Voorzitter Bas van de Graaf staat op 2 uit 3 aan bord 1.

Promotie 6

Promotie 6 treedt onder leiding van Harry Breuker aan als jeugdteam, al hebben de meeste spelers ervan in onze eigen interne competitie ruimschoots senioren-ervaring. Met één overwinning en twee gelijke spelen uit drie wedstrijden mag van een goede prestatie worden gesproken. Vooral het 4-4 resultaat tegen Wassenaar 1 mag er zijn, maar ook -interimleider- Ooievaar 3 moet zwaar teleurgesteld achtergebleven zijn na de traktatie op een nederlaag. Belangrijkste opponent voor een hoge eindklassering lijkt Haagse Toren 3 te worden. Peter Perluka en Sander Muns zijn voorlopig topscorer met 2½ uit 3.

Promotie 7

De combinatie 2x Tan en 2x Luitjes blijkt voorlopig een succesformule, maar natuurlijk dragen ook de andere jeugdspelers hun steentje bij aan de topklassering van Promotie 7. Met drie zeges in drie wedstrijden gaat het zevende in de derde klasse aan de leiding, samen met opnieuw -zie Promotie 6- een team van Haagse Toren. Dat Luitjes sr. en Tan sr. op drie uit drie staan wekt geen verbazing, maar ook de scores van van 2½ uit 3 van Richard Tan en Michel de Regt zijn beslist het vermelden waard.

Promotie 8

Promotie 8 treedt aan als volledig jeugdteam, zonder senioren. Zij hebben alvast de eerste confrontatie Promotie - Haagse Toren in het voordeel van Zoetermeer beslecht. De andere twee wedstrijden gingen verloren Met 2 uit 3 zijn T. Leenman en J. Hardiek voorlopig topscorer in dit team.

Frans Martens

KNSB 3e klasse E

14 december 1997

	KNSB_klasse_3E	Ap	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Ooievaar	8	22		.	.	4½	6½	4½	.	.	.	6½
2.	WSC	5	18	.		3½	5½	.	.	5	.	4	.
3.	DD 2	5	17½	.	4½		.	.	.	3	4	.	6
4.	LSG 3	4	16½	3½	2½	.		.	.	6	.	4½	.
5.	Oud Zuylen	4	16	1½	.	.	.		.	.	4½	3½	6½
6.	ASC	4	16	3½	.	.	.	.		3½	4½	4½	.
7.	DSC 2	4	14½	.	3	5	2	.	4½		.	.	.
8.	Messemaker	3	17½	.	.	4	.	3½	3½	.		.	6½
9.	Promotie	3	15½	.	4	.	3½	4½	3½	.	.		.
10.	Paul Keres 3	0	6½	1½	.	2	.	1½	.	.	1½	.	

16 december 1997

HSB

	Promotieklasse	Ap	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Promotie 2	4	7	20½		.	5	.	4½	.	7	4	.
2.	DD 3	3	6	16½	.		.	6	.	.	5	.	5½
3.	Ooievaar 2	4	6	16½	3	.		.	.	4½	.	4½	4½
4.	Belgisch Park 1	3	4	13	.	2	.		.	5½	.	.	5½
5.	DSC 3	3	3	12½	3½	.	.	.		5	.	4	.
6.	HSV 1	4	2	13½	.	.	3½	2½	3		4½	.	.
7.	Collectief 1	4	2	12½	1	3	.	.	.	3½		.	5
8.	Scheve Toren 1	3	2	11½	4	.	3½	.	4	.	.		.
9.	Haagse Toren 1	4	0	11½	.	2½	3½	2½	.	.	3	.	

14 december 1997

	HSB_klasse_1B	Ap	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Corbulo 1	3	6	15½		.	.	4½	.	5½	.	5½
2.	Promotie 3	3	6	15	.		.	4½	5½	5	.	.
3.	DSC 4	3	4	13	.	.		.	.	3	5	5
4.	Schaakmat 1	3	2	12	3½	3½	.		5	.	.	.
5.	Centrum 1	3	2	12	.	2½	.	3		.	6½	.
6.	HSV 2	3	2	10½	2½	3	5	.	.		.	.
7.	Tijdnoed 1	3	2	9	.	.	3	.	1½	.		4½
8.	RHC 1	3	0	9	2½	.	3	.	.	.	3½	

17 december 1997

	HSB_klasse_1A	Ap	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Pomar 1	4	7	18½		.	.	4	4½	4½	5½	.
2.	Rijswijk 2	3	5	16½	.		.	.	4	5½	7	.
3.	DD 4	3	4	16	.	.		3½	.	6	.	6½
4.	Promotie 4	4	3	15	4	.	4½		.	3½	.	3
5.	WSC 2	3	3	13	3½	4	.	.		.	5½	.
6.	SHGP 1	4	2	12½	3½	2½	2	4½	.		.	.
7.	SIO 1	4	2	11	2½	1	.	.	2½	.		5
8.	RSC 1	3	2	9½	.	.	1½	5	.	.	3	

17 december 1997

	HSB klasse 2D	Ap	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Rijswijk 3	4	7	20		4½	.	.	6	5½	4	
2.	Scheve Toren 2	4	5	17½	3½		4	5	.	5	.	.
3.	Botwinnik 1	3	5	16	.	4		6½	.	5½	.	
4.	Promotie 5	4	4	15½	3	1½		6	.	5	.	
5.	RHC 2	4	4	14½	.	.	2		4	4	4½	
6.	Voorburg 1	4	3	13½	2	3	.	4		.	4½	
7.	SIO 2	4	1	12	2½	2½	3	4	.		.	
8.	En Passant 1	3	1	11	4	.	.	3½	3½	.		

7 december 1997

	HSB klasse 2A	We	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Ooievaar 3	3	4	14		3½	.	.	6	.	4½	
2.	Promotie 6	3	4	12½	4½		.	4	4	.	.	.
3.	Haagse Toren 3	2	4	11	.	.		6½	4½	.	.	
4.	Wassenaar 1	3	3	10	.	4	1½		.	.	4½	
5.	Pomar 2	3	2	11½	4	3½	.		.	.	4	
6.	DD 6	3	2	11½	2	.	.	.		3½	6	
7.	Corbulo 2	2	2	8	.	.	.	3½	4½		.	
8.	Revanche 1	3	1	9½	3½	.	.	4	2	.		

14 december 1997

	HSB klasse 3A	Ap	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Promotie 7	3	6	18		.	.	.	5	7½	5½	
2.	Haagse Toren 4	3	6	16½	.		.	6	.	5½	5	
3.	Corbulo 3	3	4	13	.	.		2	4½	6½	.	
4.	Tijdnoed 2	3	2	11½	2	6		3½	.	.	.	
5.	Belgisch Park 3	3	2	11	.	.	3½	4½		3	.	
6.	Botwinnik 3	3	2	9½	3	.	1½	.		.	5	
7.	DSC 7	3	2	8	½	2½	.	5	.		.	
8.	Pomar 3	3	0	8½	2½	3	.	.	3	.		

7 december 1997

	HSB klasse 4B	We	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Vogelwijk 4	3	6	15½		.	.	.	5	5½	5	
2.	Rijswijk 5	3	5	15	.		4½	4	.	.	6½	
3.	DSC 8	3	4	16	.	3½		.	.	6	6½	
4.	Corbulo 4	3	3	11½	4	.		.	4½	3	.	
5.	Haagse Toren 5	3	2	12	3	.	.		3	6	.	
6.	Promotie 8	3	2	11	2½	.	3½	5		.	.	
7.	Verburch 1	3	2	9	.	2	5	2	.		.	
8.	Paris 2	3	0	6	3	1½	1½	.	.	.		

Weet U meer? Vul **wedstrijd + uitslag** in en druk op **verstuur**:

	verstuur	opnieuw
--	----------	---------

Uitslagen in clubblad? Download de gezipte tekstbestanden!

Een mailtje ontvangen bij nieuwe uitslagen? Ga naar abonnement

GEEN HSB-BEKER

En hier had dan een kort, zakelijk verslagje moeten staan van de simpele tweede stap in de richting van de HSB-beker. In het vorige klubblad beschreef ik het treurige gestuntel van Promotie in de drie voorgaande edities. We hadden ons voorgenomen dit jaar even de ware verhoudingen in de regio te laten zien.

Met een vast bekerteam van 1900-plus en vier invallers van dik KNSB-niveau moest dat wel lukken. De eerste tegenstander Pomar was vlot afgeschud. In de tweede ronde lootten we tegen Botwinnik, een makkie.

Donderdag 20 november was het zover. Het vaste team was volledig, iedereen keurig op tijd present. We hebben ze niet onderschat.

En hoe kan dat dan? Hoe kan dat dan mis gaan? En niet gewoon mis, maar zo verschrikkelijk mis? Voor ons werd het de donkerste avond van het seizoen. Er is een grote, stinkende hoop toegevoegd aan de mestvaalt, die de HSB-heker voor Promotie al was.

Bescheiden hadden ze al gekozen voor de envelop in plaats van uitvluggeren bij een 2-2 stand. Een beetje zielig hadden ze de uitslag Botwinnik 1 tegen Promotie 5 (ja, vijf), een overwinning die al twee maanden oud was, nog pontificaal op het schoolbord staan. Bescheiden was ook de openingsspeech en de algehele houding. Maar dat heeft ons niet beïnvloed!

Harrie Boerkamp (bord 3, wit tegen Michielen) kreeg een geliefde Evans-variant op het bord. Zijn score ermee tot deze avond was 8 uit 8. Hij dacht er alles van te weten. Nog nooit liet ie zich zo overvallen. Een torenoffer van zwart met eeuwig schaak op de 19e zet. Winst voor zwart zat er net niet in...

Ton de Waal (bord 1, wit tegen Pouwels), hij verliest toch nooit? Hij stond weer goed, straalde vertrouwen uit. En toen liet ie zich verschrikkelijk beetnemen op de tweede rij. Zijn tegenstander speelde ineens als een jonge god. De ene klap na de andere, er was geen houden aan. Ongelooflijk.

Okay, Jan Blankespoor (bord 2, zwart tegen Ohmann) was niet in vorm, maar tegen een tegenstander met zo'n 100 ratingpunten minder had ie toch geen vorm nodig? Hij gaf een pion voor sterk, actief spel. Hij liet de stelling glippen, maar in een verloren eindspel ontstond op de digitale klok een tijdsverdeling van 2 minuten en 17 seconden tegen 13 seconden, voor de rest van de partij wel te verstaan. En toen liet ie zich mat zetten. Dat kan toch niet?

Mildo van Staden (bord 4, zwart tegen Ninonakis) wilde voor de rest van het seizoen stoppen, maar liet zich nog een keer overhalen. Speelde prima tegen een tegenstander, die het allemaal niet zo goed leek te begrijpen. Het was verbazingwekkend hoe die tegenstander overeind bleef en zelfs terugkwam. Uiteindelijk had Mildo in inmiddels verloren stelling gelukkig nog een pat-truck...

Dus achteraf waren bord 3 en 4 gelukkig met remise.

Kun je als klub zo'n beker aan je voorbij laten gaan eigenlijk?

Voor de liefhebber nog wat Evans-ervaring:

Harrie Boerkamp - Frank Michielen, Zoetermeer november '97

1 e4 e5 2 Pf3 Pc6 3 Lc4 Lc5 4 b4 Lb4 5 c3 Le7 6 Db3

6..Ph6

Deze variant heb ik nu 10 keer op het bord gehad. Rens Minnema speelde hier 6..Pa5, maar dat beviel hem slecht na 7 Lf7 Kf8 8 Da4 Pc6 9 Lg8.

7 d4 Pa5

8 Db5 Pc4

Ooit kreeg ik hier 8..c6 tegen, ook geen goed idee: na 9 De5 f6 10 Dh5 g6 11 Dh6 duurde het nog maar 6 zetten.

9 Lh6 gh6

Over het in de boekjes achteloos als dubieus afgedane 9..Pd6 heb ik met Ruurd Kunnen een diskussie. Na 10 De5 f6 11 Dh5 g6 12 Dh3 ging het vorig seizoen verder met 12..Kf7 13 Pbd2 Pe4 14 Pe4 d5 15 Peg5 fg5 16 Pe5 met beslissend voordeel voor wit. In de laatst gespeelde interne ronde stond ik na 12..Pe4 13 Lg7 d5 14 g4 Kf7 15 Lh8 Dh8 16 Pfd2 h5 verschrikkelijk.

10 Dc4 ed4

11 cd4

Deze stelling is al bekend sinds 1836. Ik heb 'm nu zes keer gespeeld. In m'n eerste partij gebeurde 11 Pe5 Tf8 12 cd4 d6 13 Pd3.

11 ..d6

12 Pc3

12 ..c6

13 Tb1

Ik heb twee keer Pbd2 gedaan.

Zo moet het niet en dat wist ik toch wel. Wit moet direkt kort rocheren en Kh1 doen. De toren moet naar c1 of d1.

13 ..Tg8

14 0-0 Lh3

15 Pe1 Dd7

16 Kh1

Deze hele reeks had ik al eens eerder gehad, maar met P op d2 en zonder ..c6 en Tb1.

16 ..Lg2

17 Pg2 Tg2

18 Kg2 Dg4

19 Kh1 Df3

Ships! Dat kon toen niet..

Remise, tja

Harrie Boerkamp

BIZARRE ZETTEN

Vrolijk dansen boven 't ravijn had de koppenmaker van de Volkskrant op 13 december 1997 boven het schaakartikel van Gert Ligterink gezet. In een van de matches om het wereldkampioenschap nieuwe stijl was de strijd hard en bitter. Etienne Bacrot, 's werelds jongste grootmeester, vocht in die match een bizarre strijd uit met Tamaz Georgadze. Na de zevenentwintigste zet stond tijdens hun eerste partij de volgende stelling op het bord.

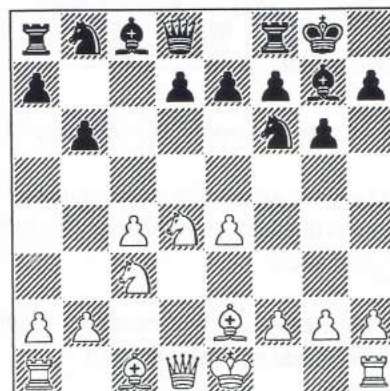
E. Bacrot - T. Georgadze (Groningen, 1997)
 27. ... Tc4-c5? 28.c3-c4! Tb5-b3 29.Pe2-d4 d5xc4
 30.Pd4xb3 Tc5-d5 31.Pb3-d4 Zwart heeft een volle toren in moeten leveren in ruil voor slechts een pion. Dit zou genoeg moeten zijn voor de witte winst zou je zo zeggen. Niet dus. Bij de 86ste zet eindigde deze partij in remise. Het dameëindspel dat toen na vele bizarre zetten op het bord stond viel niet meer voor wit winnen! De dans boven 't ravijn was voor Bacrot in het ravijn geëindigd.

Nu is schaken een simpel spel dat volgens strikte regels gespeeld wordt waar we allen van op de hoogte zijn. Hoewel, Henk Noordhoek denkt een aantal malen aangetoond te hebben dat vrijwel niemand echt op de hoogte is van de FIDE regels, maar wij weten natuurlijk wel beter. Verrassingen zijn dus in hogere zin bij voorbaat uitgesloten. Als we achteraf kunnen beredeneren wat er op het bord mis ging kunnen we dat natuurlijk net zo goed vooraf doen. Foutloos schaken ligt ongetwijfeld binnen handbereik. Maar als dat zo is wat ging er dan mis met Bacrot in bovenstaande partij?

Om eerlijk te zijn ik zou het niet weten. Bacrot is zeker niet te oud. Hij heeft ervaring met matches. Hij stond een toren tegen een pion voor. Groningen is een aangename stad. Tamaz Georgadze kan niet toveren. Het enige dat ik kan verzinnen is dat wij veroordeeld zijn door een speling van de natuur tot

het te pas en vooral te onpas doen van bizarre zetten. Ik vermoed dat we in het bezit zijn van een gen dat invloed heeft op de zetten die we bedenken.

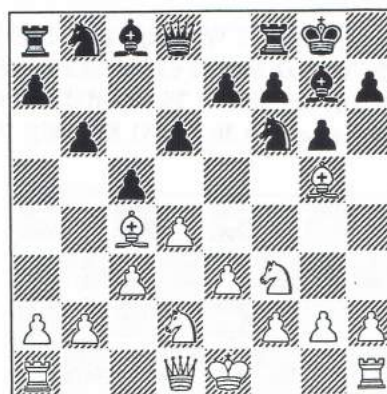
Dat niet alleen Bacrot maar vrijwel iedereen last heeft van dit gen zal duidelijk zijn. Ik geef enkele stellingen die dit verschijnsel klip en klaar illustreren.

J.W. Meijer - F. Hoorweg (Zoetermeer, 1990)
 1.d2-d4 Pg8-f6 2.c2-c4 c7-c5 3.Pg1-f3 c5xd4
 4.Pf3xd4 g7-g6 5.Pb1-c3 Lf8-g7 6.e2-e4 0-0
 7.Lf1-e2 b7-b6? Zie diagram. 8.e4-e5!

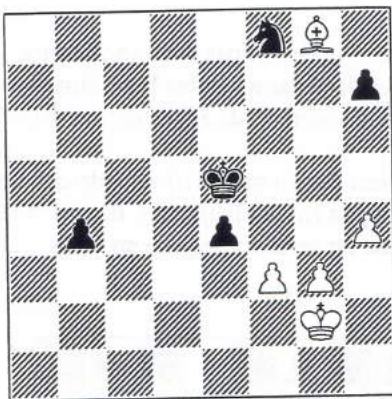
Frits Hoorweg dacht even na en gaf op. Hij verliest, vanwege de dreiging 9.Lf3 teveel van zijn have en goed.

Het is leuk te weten dat Loek van Wely een gen met een identiek defect heeft als dat van Hoorweg.

Y. Rongguang - L. van Wely (Antwerpen, 1997)
 1.d2-d4 Pg8-f6 2.Pg1-f3 g7-g6 3.Lc1-g5 Lf8-g7
 4.Pb1-d2 0-0 5.e2-e3 d7-d6 6.Lf1-c4 c7 c5 7.c2-c3 b7-b6? Zie diagram. 8.Lg5xf6 Lg7xf6 9.Lc4-d5! En zwart verloor na nog enkele zetten.

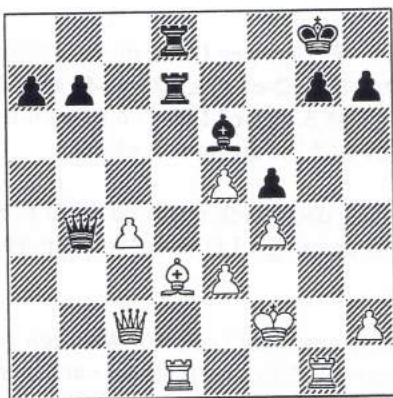
Een voorbeeld van een ander genetisch defect.

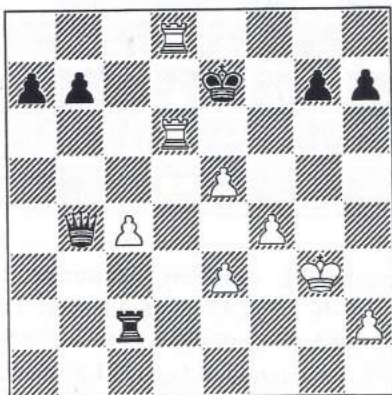
J.W. Meijer - C. Hoogeterp (VHS) (Z'meer, 1992)

44.fe4? Pe6! en wit gaf op. De zwarte pion op b4 promoveert nu wit geheel eigenhandig zijn loper buitenspel gezet heeft.

Een bizarre ontwikkeling? Wat moeten we dan wel niet van het volgende partijslot denken.

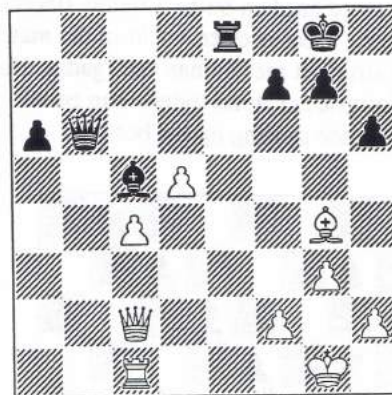
A. van Bergen (DD) - J.W. Meijer (Gv, 1995)
25.Ld3xf5! Td7-d2 26.Kf2-g3 Td2xc2 27.Lf5xe6 Kg8-f8 28.Td1xd8 Kf8-e7 29.Tg1-d1! Ke7xe6 30.Td1-d6 Ke6-e7 Na 30.Kf5 31.Kf3 volgt mat.

Een fraaie remise combinatie dacht ik. Nu verzonk mijn tegenstander echter in diep gepeins. Onnavolgbaar waren zijn hersenspinsels.

31.f4-f5? De1! 32.Kf4 Dh4 33.Kf3 Tf2 mat.

Onnavolgbaar? Nog een voorbeeld.

L.G. Verburg (LSG) - J.W. Meijer (Leiden, 1997)
32.Kg1-g2 Db6-f6 Hoe de stelling te beoordelen? Volgens mijn taxatie heeft zwart dankzij de aanvalskansen die de lopers van ongelijke kleur hem hier bieden voldoende compensatie voor de pion. **33.Tc1-d1 Te8-b8 34.Td1-e1 g7-g6 35.Tc1-e2 Df6-a1** Ik zag dat ik nog drie minuten had voor de volgende vijf zetten. **36.Dc2-a2 Da1-d4 37.Da2xa6? Dd4xg4 38.f2-f3 Dg4-d4 39.Da6-c6 39.Kg8-g7 40.Dc6-c7** Waar moet de zwarte toren heen. Ik pakte hem op, zette hem op b1 neer, dacht even na en zette hem weer op b8 terug. Tien seconden later hoorde ik mijn vlag vallen. Waar moet ik hier de vraagtekens plaatsen. Misschien dat Jeroen Piket het weet. Hij gaf ook eens een partij uit handen door met nog genoeg seconden op de digitale klok eveneens geen veertigste zet uit te voeren. Wellicht kan hij dan ook vertellen wat ik tijdens mijn laatste partij had moeten doen.

J.W. Meijer - M. Pietersma (WSC) (Z'meer, 1997)
1.d2-d4 d7-d5 2.c2-c4 c7-c6 3.Pg1-f3 Pg8-f6 4.Pb1-c3 d5xc4 5.a2-a4 Volgens de *Theorie der Schaakopeningen* van dr. Max Euwe wits beste kans op initiatief. **5.Pf6-d5!?** Over bizarre zetten gesproken. Voor mij een volstrekt nieuwe. Euwe zwijgt. Een onbehaaglijk gevoel overviel mij. Ik wist niet goed hoe te reageren en verloor de partij.

Een dag later heb ik Willem Broekman, onze teamleider, gebeld om hem te vertellen dat ik mij terugtrek in een Tibetaans klooster. Ik ga daar op zoek naar de definitieve waarheid over het schaken. Ik houd jullie op de hoogte!

Hans Meijer.

DOCTOR DOCEERT

XXXIV. Gooi- en Smijtwerk als gevolg van de opening.

Lichte kost voor de duistere dagen rond de kerstboom, dat is het devies van deze aflevering. Speciaal bedoeld voor degenen die met de Kerst fiks hebben zitten schransen van kalkoenen, struisvogels, damherten en salmonella-kippen.

Zoals vaker betoogd in deze serie zit er achter iedere opening of openingsvariant een idee. Preciezer geformuleerd, er zit achter elke variant een idee van Wit en eentje van Zwart: Wit wil wat, Zwart wil wat.

In sommige tamme varianten (bijvoorbeeld de gezapigste variant van het Italiaans, het Giuoco Piano), lijkt het er op dat de ideeën elkaar nauwelijks bijten en een felle confrontatie blijft vooreerst uit, maar gebruikelijker is toch wel dat de spelers hun eigen plannen willen realiseren *en* elkaars ideeën tegelijkertijd maximaal willen tegenwerken. Als gevolg daarvan moeten ze misschien materiële of positionele concessies doen. Soms hebben die concessies iets weg van elkaar vliegen afvangen, maar ze kunnen ook serieuze vormen aannemen. De beide ideeën stoten dan echt op elkaar.

In de hoofdvariant van het Konings-Indisch bijvoorbeeld krijgt Wit meer ruimte en duidelijk overwicht in het centrum en op de damevleugel, terwijl Zwart ondertussen alle stoppen laat doorslaan op de koningsvleugel onder het eeuwenoude motto: "Daar staat de koning, grijpt hem!". Wit heeft positioneel de beste papieren, maar Zwart heeft levensgevaarlijke tactische kansen omdat de witte majesteit hoogstpersoonlijk in het geding is. Vervolgens lopen de activiteiten van Wit en Zwart met arrogante onverschilligheid langs elkaar heen; wie zich serieus moet bemoeien met de plannen van de tegenpartij is in deze opening hoogstwaarschijnlijk in grote problemen. En over de waarde van dit alles wordt dan nog eens heel verschillend gedacht. Kasparov is de onbetwiste kampioen van Zwarts kansen, maar van Kortschnoi is een uitspraak bekend als: "Ik had vandaag mijn dag niet, ik had Wit, moest tegen een Konings-Indiër en heb niet eens gewonnen!" De Siciliaanse Verdediging is er ook zo een. Wit krijgt overwicht in het centrum en Zwart moet dat gaandeweg neutraliseren, maar hij heeft wel de half-open c-lijn en kan die gebruiken voor aanval. Als er dan ook nog eens langgerokeerd is door Wit en kort door Zwart kan een en ander ontbranden in een plastische voorstelling van het aloude gezegde: "Wie het eerst komt, wie het eerst maalt".

In de genoemde openingen is het niet aan te raden met tempi te smijten en dat kan er nu juist toe leiden dat er *wel* met hout gesmeten kan of moet worden. Wil je dat niet, dan ben je er als speler toe veroordeeld bijvariantjes te spelen die niet zo principiële zijn als de hoofdvarianten en minder beloven.

Het idee tot dit stukje kwam eigenlijk naar aanleiding van de ontwapenende slotopmerking in Harrie Boerkamps bijdrage tot de vorige aflevering van het clubblad (Jaargang 46-1, pag. 14-16): "Als er maar spektakel is, is schaken voor mij een feest."

Welnu, in de openingen die ik als voorbeeld aangehaald heb is de kans op "feest" dik aanwezig. Wel is het natuurlijk zo dat je voor het spelen van zo'n "feest-opening" letterlijk en figuurlijk goed uitgeslapen moet zijn, want even suffen en je bent de gebraden haan. Dit zijn de openingsvarianten die energie vreten en niet iedereen heeft die energie meer als hij 's avonds zijn partijtje op de club

wil spelen na een dag noest geldverdienen. En verder is het ook begrijpelijk dat met het klimmen der jaren sneller iets fout gaat en op een gegeven moment moet je als stokoude man kiezen voor openingen waarbij het meer aankomt op positioneel inzicht dan op rekenvaardigheid. Men zou dit een zwaktebod kunnen noemen, maar ook gewoonweg verstandig.

Er kunnen zich situaties voordoen waarin er in een bepaalde partij absoluut gewonnen moet worden, bijvoorbeeld om toernooiwinst te verzekeren of om niet te degraderen. Het lijkt dan voor de hand te liggen om een van die openingsvarianten na te streven met een hoog "kledder-bam-splash"- gehalte. Helaas is dat in het algemeen geen goed advies. Slechts als je persoonlijke schaakstijl toch al die kant opgaat kun je dat doen, anders is het vragen om een vette nul. Grappig genoeg kan het weer *wel* voor de wat drogere positieplayer nuttig zijn om zo af en toe iets opwindends te spelen wanneer er juist *helemaal niets* meer op het spel staat. Op die manier kan hij regelmatig testen hoe het gesteld is met zijn "kledder-bam-splash"- vaardigheden en het is natuurlijk gewoon weer eens wat anders.....

Ook Oom is ooit jong geweest. Dat is hééél lang geleden. Toen bediende hij zich nog van e4-openingen met Wit en wist hij heel zeker dat je bij iedere schaakclub als lid geroyeerd werd als je Bogo-Indisch speelde.

De volgende drie vlotte aanvalspartijen stammen uit die lang vervlogen era. Voor onder de kerstboom met een aspirientje na Het Grote Schransen zijn ze volledig acceptabel.

De eerste partij werd gespeeld ten huize van Filip Goldstern in Hilversum. Hij was destijds een jeugdige belofte -seniorenkampioen van Hilversum in een werkelijk sterk veld- die al zijn maatschappelijke mogelijkheden welgemoed opgaf voor het schaken. Hij woont tegenwoordig in Zwitserland en in de Schachwoche kom ik zijn naam nog steeds regelmatig tegen. Zijn uitgesproken doel -IM worden- heeft hij overigens niet bereikt.

In de tweede partij, een vrije partij tegen BSG-kompaan Jan Metsers, zien we beide spelers fel ten strijde trekken zonder dat zij zich veel aan trekken van elkaars acties. "Hostile indifference" heet zoiets poëtisch in Batsfords openingsencyclopedie "BCO2". Op het moment dat de zwartspeler een mooie gelegenheid om het initiatief stevig aan zich te trekken laat voorbijgaan grijpt de witspeler via een nogal speculatief, maar kansrijk offer zijnerzijds het initiatief. Hij laat niet meer los.

In de laatste partij, gespeeld in de interne competitie van BSG, gaat het er eveneens fel aan toe vanuit een van de wreedste openingsvarianten die het schaakspel rijk is. Op het moment dat Wit denkt terminale dreigingen tegen de zwarte K te creëren laat hij zelfs toe dat hij op de mat komt te staan. Dan komt het feest onverwacht (voor hem) ten einde.....

MN - Filip Goldstern, H'sum 1972

**1 e4, d6 2 d4, g6 3 Pc3, Lg7 4 f4, Pc6 5 d5, Pd4 6 Le3, c5 7 Pf3, Lg4 8 Le2, Db6
9 Tab1, Pe2x 10 Pe2x, Db4+ (Da5+ is sterker en geeft Zwart een duidelijk plus.)
11 Pd2, Lb2x!? 12 0-0, b5 13 h3, Le2x 14 De2x, a6 15 e5!, de5x 16 fe5x, 0-0-0**

Hier begint Zwart niet geheel verantwoord met vuur te spelen. Zijn volgende zetten maken de zaken definitief verloren voor hem. 16 ..., Dc3 of Da3 waren aangewezen.

Ik vermoed dat Filip mij rond de tijd dat deze partij werd gespeeld al niet meer serieus nam.
Begrijpelijk overigens.

17 Tf7x, Td5x 18 Df3!, e6 19 Tf8+, Kf7 20 Df7+, Td7 21 De8!, Td2x 22 Db8+, Kc6 23 Tc8+,
Kd5 24 Dd6+, Ke4 25 Dd2x, Dd2x 26 Ld2x, Le5x 27 Te1+, Kd5 28 Te5x, Ke5x 29 Lc3+ en
later (1-0).

MN - Jan Metsers, Bussum 1975

1 e4, c5 2 Pf3, Pc6 3 d4, cd4x 4 Pd4x, Pf6 5 Pc3, d6 6 Le3, a6 (6...,Pg4 is wel logischer.) 7 Lc4,
e6 8 f3, Le7 9 Dd2, 0-0 10 0-0-0, Ld7 11 g4, b5 12 Lf1!?, b4
13 Pce2, Db8 14 Pc6x, Lc6x 15 Pd4, Ld7 16 h4, Tfc8 17 h5, a5 18 g5, Pe8
19 g6, a4 20 h6, fg6x 21 hg7x, Kg7x?

Zwart had in deze scherpe stelling op koers moeten blijven met 21 ...,b3!, waarna Wit met
hoogrode koontjes achter het bord had gezeten en een uiterst vermoeiende middag voor de boeg
had gehad! Nu grijpt Wit zijn kans om het initiatief te pakken middels een kansrijk offer.

22 Pe6x+!?, Le6x 23 Ld4+, Lf6 24 Dh6+, Kf7 25 Dh7x+, Pg7 26 Lf6x, Kf6x
27 Tg1, Lf7?!

De zet 27...,Tg8 was hardnekkiger geweest, ofschoon misschien op den duur ook niet afdoende.
Nu gaat de zwarte stelling bliksemsnel naar de ratsmodee.

28 Dh4+, Ke6 29 Lh3+, Pf5 30 ef5x+, gf5x 31 Tge1+, Kd7 32 Lf5x+, Kc6
33 Lc8x, Dc8x 34 Db4x, Df8 35 Td3, La2x 36 Tc3+, Kd7 37 Db7+ (1-0)

L.Bezembinder - MN, Bussum 1975

1 e4, e6 2 d4, d5 3 Pc3, Lb4 4 e5, c5 5 a3, Lc3x+ 6 bc3x, Pe7 7 Dg4, cd4x
8 Dg7x, Tg8 9 Dh7x, Dc7 10 Pe2, Pbc6 11 f4, dc3x 12 Dd3, Ld7 13 Pg3, Pa5!?
14 Tb1, Pg6 15 Ph5, 0-0-0 16 Pf6, Pe5x!?

Deze wilde actie gooit de vlam in de pan. Bezembinder, destijds een echte houwdegen die zelf
altijd Frans speelde, had met het geniepige 17 De2!? (controle over g4 met gelijktijdige aanval op
het brutale paard) de zwarte actie serieus in Frage kunnen stellen. Maar hij ziet iets anders, dat
meer naar zijn smaak is.

17 De3, Pg4 18 Da7x, Pf6x 19 Da8+, Db8 20 Da5x, Pe4 21 Le3, Lc6 22 Tb4, d4!
23 Ld4x (Ld3 is een eveneens verliezend alternatief), Df4x 24 Da8+, Kd7 25 Tb7x+, Ke8!

Au! Niet op gelet! Wit kan direct mat alleen voorkomen middels grote hoeveelheden artistiek
gesneden hout. (0-1)

MN

Een moeilijke periode

Kent u dat ook? Een moeilijke periode? Zo'n periode waarin alles net tegen zit. Waarin u van tegenstanders waar u eenvoudig remise tegen zou moeten kunnen spelen net verliest, waarin u tegen tegenstanders waar u met gemak van zou moeten kunnen winnen net nog remise kan spelen, om het maar helemaal niet te hebben over tegenstanders waar u normaal gesproken van zou moeten verliezen: u wordt hier kansloos geveegd. Kent u dat?

Ik heb er veel ervaring mee. Ik heb wel eens periodes gekend van 1 uit 11 (twee remises), of, zoals laatst in Hongarije, van 2 uit 9 (alleen vorm gegeven door een partij tegen iemand die het nog erger had). Er zit geen lijn in: soms blijft het seizoenen lang goed gaan, soms is het ieder seizoen raak. Dit seizoen heb ik er weer een. Toen ik de resultaten van dit seizoen onlangs eens bij elkaar veegde kwam ik tot het bedroevende rijtje van één winstpartij, zes remises en vier nederlagen. Tsja. Door allerlei regelingen (afzeggen, extern spelen, wedstrijdleider zijn) sta ik nog niet onderaan de ranglijst, maar dat gaat als het zo doorgaat niet lang meer duren. Want er komt maar geen einde aan. Iedere partij weer. Op zich speel ik wel goed maar op cruciale momenten gaat er steeds weer wat mis. Ai, stuk ingesloten. Ai, overbelasting van de dame niet gezien. Ai, het gedachte voordeel is eigenlijk toch niet zo groot. Ai, de tijd is alweer bijna voorbij. In de meeste gevallen is het dan ook niet de tegenstander die mij ten val brengt, nee, ik struikel al over mijn eigen benen voordat hij een valstrik heeft gelegd. Of zelfs heeft kunnen leggen. Bah.

Donner had ook zo zijn moeilijke periodes. Wie kent niet de collectie met verliespartijen van Donner binnen 25 zetten? Waarin ook partijen zijn opgenomen die hij won, maar niet nadat hij op zet 8 al verloren had gestaan. Of een partij van 28 zetten, toch opgenomen omdat hij verklaarde extra lang te hebben doorgespeeld opdat die partij niet in de verzameling terecht zou komen. Dat het thuisfront daar echter niet al te veel van hoorde kwam doordat hij zijn eigen journalist was. In dat soort periodes schreef hij gewoon niet, of over briden. Helaas heeft onze vereniging in de figuur van Hans Meijer een onverbiddelijke redacteur van een voortreffelijk clubblad. Ik ontkom er gewoon niet aan een stukje te schrijven. Terwijl juist hij, de tegenwoordig niet meer zo krasse Meijer, tegenwoordig zou moeten begrijpen dat de inspiratie niet al te groot is in dit soort periodes.

Hoe voel je je, in zo'n periode? Het leven gaat langs je heen. Iedere week is er weer een kleine kans dat het goed gaat, maar je moet niet gaan denken dat na één partij die goed afloopt alle leed is geleden. Pas als het een aantal weken goed gaat en er ook weer een goede winstpartij is genoteerd kan van het einde van de moeilijke periode worden gesproken. Eén van de methodes om een eind te maken aan zo'n moeilijke periode is het Oliebollentoernooi. Daar worden een slechte vorm een goede en andersom. Ik doe in ieder geval mee! Andere methodes: stevig studeren op nieuwe openingen, veel vluggeren en een dag vrij nemen op de dinsdag. Bij mij helpt het allemaal niet. Toch hou ik hoop dat het dit seizoen nog goed komt. Ik ben dan wel geen speler die 8½ uit 9 kan halen, maar als mijn gemiddelde op 50% ligt (mijn Grand Total is momenteel 333½ uit 667 (50,000 %)) moet ik dit seizoen nog heel wat winnen. Mijn dagen komen nog! Wee mijn tegenstanders in de komende periode!

Gerhard Eggink

"De schaker die zijn partij verloren heeft. Wie zal hem beschrijven? Ik heb hem gezien, onmachtig zich te bewegen. Het publiek ging reeds heen, de lichten werden gedoofd, en nog zat hij verstarde op zijn stoel naar het afgeruimde bord te turen, omdat hij Lg2 had overzien. Een totale verstening, waar de omstanders fluisterend en op hun tenen langsslopen. Ik heb hem gehoord, hoe hij om straf smeekte. Hij had Ph5 vergeten, en in zijn ontzetting over zichzelf riep hij de verbrijzeling over zichzelf af. Onze woorden van troost wierp hij vër van zich, honend, en hij eiste beledigingen en kastijding. Van verre heb ik gestaan en met afgrijzen gadeslagen hem die in orgiastische razernij bezwoer zich het mannelijk lid te zullen uitrukken, omdat hij Df6 had gespeeld in plaats van Db6. Wat heet berouw? Wat wroeging? Dit is de hel der hellen. Gehenna. Het dal van Kai Hinnon" (Donner, 1971)

Jan Kalkwijk: 88,7%!, en met de oosterzon vertrokken

Geen Hort of Piket maar Jan Kalkwijk en Daniël Ohmann die het deden op 20 september 1997: de simultaan in het Stadshart.

Jarenlang organiseerde Ohra dit zomerse spektakel. Echter toen Ohra te kennen gaf dit jaar de simultaanreeks niet te willen continueren, heeft het bestuur besloten deze activiteit samen met Botwinnik te organiseren.

Daartoe is de Vereniging Promotie Stadshart Zoetermeer benaderd die dit initiatief toejuichte en dit onderstreepte door f 500,- ter beschikking te stellen. Verder werd van de zijde van het Stadshart zorg gedragen voor tafels en stoelen, drankjes en prijsjes.

Beide schaakverenigingen hadden aanvankelijk toegezegd beide clubkampioenen voor de leeuwen te gooien. Maar aangezien ons eerste team op 20 september zijn eerste wedstrijd moest spelen, moesten we het met Jan Kalkwijk doen, en hoe. Met een score van 89% tegen 31 spelers bleek dit een uitstekende keus te zijn. Daniël Ohmann deed het ietsje minder: een score van 86% tegen 25 spelers.

Buiten het eerste team bleken er nog veel potentiële simultaangevers te zijn: Harry Boerkamp, Wendel Wijks, Vikash Sewkaransingh om maar een paar te noemen. Namen die nu in het databestand van het bestuur zijn opgeslagen.

Van de zijde van Promotie had Jan van der Ploeg de organisatie van de simultaan op zich genomen. Ook op 20 september zelf: na een zeer aarzelende start met slecht 6 deelnemers, wist hij uiteindelijk 46 schakers zo ver te krijgen om hun krachten te meten met beide schaakcracks. De opperspreekstalmeesters waren Henk Bragonje en Frans Martens.

Tijdens de simultaan is tevens flink aan de weg getimmerd om de -veelal jonge- huisschakers naar de vereniging te lokken. Wat de jeugd betreft lijkt dit prima gelukt te zijn: ca. 20 nieuwe leden, maar ook de activiteiten van de Jeugdcommissie (film, kennismakingscursus; voor een verslag zie elders) hebben hieraan bijgedragen.

Het spreekt voor zich dat wij de Stadshart-simultaan continueren, met of zonder draaiorgels, carrousels en dapper paraderende fanfarekorpsen.

Het zal de meesten niet zijn ontgaan: Jan Kalkwijk is niet meer. Eind oktober is hij naar het oosten vertrokken, naar Wichmond. Een quick scan leert dat we Wichmond niet tegenkomen op de lijst van verenigingen die aan de KNSB-competitie meedoen.

Jan Kalkwijk die jarenlang voorzitter van Promotie is geweest, zal op de eerstkomende ledenvergadering in het zonnetje worden gezet.

Chris Schoon

EUWE TEGEN NAJDORF

We zijn aangeland in het jaar 1953. Michail Botwinnik zwaait met de scepter in schaakland. Na de wereldkampioenschappen van 1948 is hij de nieuwe wereldkampioen. En net als zijn inmiddels overleden Russische voorganger Aljechin, is hij niet van plan die titel zonder slag of stoot op te geven. Er wordt een kandidatentoernooi gehouden om te bepalen wie Botwinnik uit mag dagen. Uiteraard is Euwe ook weer van de partij, alhoewel hij beseft dat zijn kansen erg klein zijn. Dat hindert hem niet. Hij zal gewoon proberen een paar onvergetelijke partijen te spelen. En dat is hem gelukt. Zo ook in onderstaande partij. Euwe speelde tegen een zeer ambitieuze man die eens van zichzelf had gezegd: 'Hier staat een toekomstig wereldkampioen'. Helaas voor hem is het altijd bij deze uitspraak gebleven. Hij had namelijk de pech gevangen te zitten in het Aljechin, Euwe en Botwinnik tijdperk. Hoe goed hij ook was, hij is nooit boven het niveau van dit drietal uitgekomen en bij een wereldkampioenschap is er slechts plaats voor één nummer één op het crepodium. Overigens wordt er wel beweert, dat als er in die tijd een snelschaakwereldtitel bestaan zou hebben, hij die zeker gewonnen zou hebben. Ik heb het hier over de Argentijn Miguel Najdorf.

Het thema van de partij hier is 'durf'. Ik ben ervan overtuigd dat vele schaakliefhebbers binnen onze club zo af en toe een offertje niet schuwen om de ander een nul te bezorgen. Waarom niet een offertje brengen als dit je de overwinning op kan leveren? Maar wie van ons is bereid te offeren als het je niet direct een aanwijsbare overwinning kan opleveren. En ik heb het dan niet over een pion, maar over een volle toren. Zelfs grootmeesters schuwen vaak offers. Behalve die grootmeesters die tijdens een kandidatentoernooi weten dat ze toch niet meer als winnaar uit de strijd te voorschijn kunnen komen. Zo ook Euwe. Hij had al een paar schuivers gemaakt tegen die vervelende Russen en besloot, nu het toch niets meer uitmaakte, als een beest te keer te gaan tegen deze bloedserieuze Argentijn, die op dat moment nog wel voor de volle honderd procent in de race lag. Het was ook meteen zijn laatste partij in deze race, maar gelukkig voor Najdorf werd dat pas aan het eind van het toernooi duidelijk. Ons gaat het hier om deze schitterende partij die voortvloeide uit de laconieke speelhouding van Euwe. Veel plezier met het naspelen van deze partij.

M. Euwe - M. Najdorf (Nauhausen-Zürich, 1953)

1. d4 Pf6 2. c4 g6 3. g3 Lg7 4. Lg2 0-0 5. Pc3 .. Het begint rustig, maar het is de stilte voor de storm. 5. .. c5 6. d5 e5 7. Lg5 . Euwe verklaarde later, dat hij op dit punt al niet meer tevreden was met de stelling en dat hij met Dd2, Lh6 en Dxd6 snel over wilde gaan tot het ruïneren van de zwarte koningsstelling. 7. .. h6 8. Lxf6 Dxf6 9. d6! .. Nu Najdorf het witte plan had vrijdeld, koos Euwe voor het brutaal ontregelen van de zwarte ontwikkeling. Want ja, zo op het oog lijkt dit een zet waar je even de wenkbrauwen van moet fronsen. 9. .. Pc6 10. e3. Tegen 10. Pd4 gericht. 10. .. b6 11. Ld5 Opnieuw opmerkelijk, maar wel sterk. Aan deze zet liggen drie doelstellingen ten grondslag: De dekking van d6, want na 11. Dxd6? volgt 12. Lxf7+ Txf7 13. Dxd6; Het ontnemen van veld e6 als vluchtveld aan de zwarte dame na 11. Df5? 12. g4; en het opvoeren van de druk op pion f7 met de zetten Pe4 en g5 . Najdorf besluit zijn koning uit de diagonaal d5-g8 te halen om f7-f5 mogelijk te maken. 11. Kh8 12. Pe4 Dd8 13. h4

13. f5 14. Pg5 Lb7(!) Een bescheiden uitroepkentje, want de volgende combinatie, aangegeven door Euwe, verlost zwart van zijn problemen, maar zorgt er ook voor dat wit een kwaliteit voor komt te staan. 15. Pf7+ Txf7 16. Lxf7 Pb4 17. Th2 Df6 18. Ld5 Lxd5 19. cxd5 e4. 15.g4 Zonder deze zet dreigt de witte aanval op dood spoor te raken. Nu komt na 15. Df6 16. gxf5 gxf5 17. Dh5 met alle ongemakken van dien op veld f7. 15. e4(?). Op zich een fraaie zet, want de diagonaal a1-h8 komt nu in handen van zwart. Het bezwaar is dat veld f4 nu een sterk veld voor wit wordt. 16. Pe2 Lxb2 17. Pf4 Df6 Net was Euwe nog genegen een kwaliteit te

offeren, maar nu zet hij een volle toren in. 18.gxf5 Lxa1. Gulzig, maar niet verkeerd. Het alternatief is 18. gxf5 19. Tbl Le5 20. Ph5 Dg6 21. Tg1 hxg5 22. Txg5 De8 23. Pg7! maar dat ziet er voor de Argentijn ook niet rooskleurig uit dus pakt Najdorf wat hij pakken kan om later wat terug te kunnen "geven". 19. Pxc6+ Kg7 20.Pxe4. Het water stijgt Najdorf naar de lippen, want na 20. Dxf5 21.Dxa1+ Kxg6 22.Tg1+ kunnen de stukken de doos in.

20. Lc3+ 21. Kf1 Dxf5 Een goede reeks zetten van zwart, want Lc3 staat nu indirect gedekt, vanwege Dxf2++ Maar Euwe vindt de achilleshiel van de zwarte stelling. 22. Pf4! De zwarte loper lijkt verloren, want de vraag is of de zwarte dame daarna nog weg kan komen. Euwe zelf geeft drie varianten:
A. 22. Le5 23. Pg3! Dh7 (23. Df6? 24. Ph5+) 24. Dg4+ Kh8 25. Pg6+ Kg7 26. Dxd7+ Kxg6 27. Le4+
B. 22.Lf6 23. Pg3 De5 24. Dg4+ Kh7 25. Le4+ Kh8 26. Pg6+
C. 22. De5 23. Dg4+ Kh8 (23. .. Kh7 24. Dg6+ Kh8 25. Dxd6++) 24. Pg6+
Najdorf besluit zijn loper op te geven. 22. Kh8
23. Pxc3 Tae8 Om toekomstige ellende na Pe4 te voorkomen. 24. Pce2 Tg8 Een offer met als doel de stelling wat af te laten koelen, door die levensgevaarlijke loper te ruilen. Euwe gaat hier uiteraard niet op in. Hij jaagt op groter wild dan een kwaliteit. 25. h5 Tg5 26. Pg3 Txg3 27. fxg3 Txe3 Net op het moment dat Najdorf een kreet van opluchting wil slaken, deelt Euwe met een serie krachtige zetten de definitieve doodklap uit. 28. Kf2 Te8 29. Te1 Txe1 30. Dxe1 Kg7 30. Pe5 (31. Lxb7?? Pd3+) 31. Dxe5+ Dxe5 32. Pg6+ 31. De8 Dc2+ 32. Kg1 Dd1+ 33. Kh2 Dc2+ 34. Pg2 Df5 35. Dg8+ Kf6 36. Dh8+ Kg5 37. Dg7+ En zwart legde zijn koning om.

Mischa van Spronsen.

1952 PROMOTIE 1997

Benieuwd naar het aantal dieren dat ondergetekende in onderstaande tekst wist te verstoppert?

Het waren er al met al, geloof het of niet, 49 in totaal! Vijf oplossingen kwamen er bij Henk Breugem binnen. Jan Blankespoor spoorde het fenomenale aantal van 47 dieren op en won zo de prijs van fl. 45,--. Proficiat.

De oplossing:

Henk Breugem, sinds de oprichting lid, arrangeur van deze leuke puzzel is nog steeds een driftig schaker. Zulke gelegenheidsspelers scharrelen terloops wat puntjes bij elkaar. Of mijn spel er altijd mee door kan is wat anders. Toch onderga ik dit losweg gezegd gelaten. Ik probeer heel anders te spelen dan anderen. Die remedie bevalt me best, al kan ik aan andermans partijen ook wel plezier beleven.

Onze vereniging is in de breedte sterk. In Delft gingen we prat op een berg zelfvertrouwen. We speelden na een doelloos begin toch nog noemenswaardig goed. Ik heb Leiden nooit kunnen vergeten. We waren er amper gezeten toen Nepveu Lena Lumiere fluisterend remise aanbood. Ook Rotterdam was uniek, sterk bezet. Bannink, vrijgezel, in topvorm een meester in de dop adviseert voortdurend offers te brengen. Discendo Discimus.

Henk Breugem.

Kennismakingscursus jeugd succesvol

Er diende een goede start gemaakt te worden met het jeugdschaak. De terugval in het aantal jeugdleden was fors het afgelopen seizoen.

Samen met Botwinnik werd in juli tot de volgende activiteiten besloten:

- het organiseren van een kennismakingscursus van drie lesdagen
- het organiseren van een filmvoorstelling: "Lang leve de koningin" in de Zoetermeerse bioscoop
- het aanschrijven van alle scholen
- het maken van propaganda tijdens de simultaanwedstrijd in het Stadshart.

Bij elkaar heeft dit gewerkt.

Inmiddels is de kennismakingscursus achter de rug: 25 jonge schakers hebben hieraan meegedaan. Zoals het er nu naar uitziet zullen ze alle lid worden.

De cursus werd gegeven door Mildo van Staden en Bert Ouwens. Bert, een ervaren rot in het vak, zal verder het komende jaar de lessen voor Stap 1 verzorgen.

Het komende seizoen zullen de lessen voor Stap 2 door Eugene Verwiel worden gegeven; ja inderdaad de vader van. Voor Stap 3 is Hielke Kuipers gecontracteerd. Max Toxopeüs zal als invaller fungeren.

Kortom, het ontbreekt niet aan de inzet van de senioren bij de jeugd.

Herman Buiten trekt dit jaar niet meer de jeugdcompetitie op de vrijdag vanwege drukke werkzaamheden. Door de jeugdcommissie is hij op de laatste schaakdag van het vorig seizoen in het zonnetje gezet voor al het werk dat hij de afgelopen jaren heeft gedaan.

Herman zal nog wel de externe competitie voor de jeugdteams 7 en 8 begeleiden. Op ad hoc basis is hij verder nog betrokken bij de jeugdactiviteiten.

De leiding op de vrijdag is nu in handen van een ouder (van drie jeugdleden): Hans Meiering. Hij heeft hierbij de ondersteuning van 6 andere ouders.

Wij hopen als Jeugdcommissie het jeugdschaak weer goed op de rails te hebben gezet en hopen op een succesvol seizoen.

Chris Schoon

VOORSTEL: WIJZIGING COMPETITIE REGLEMENT

Artikel 1

Op basis van de eindresultaten van het voorafgaande seizoen wordt een beginranglijst opgesteld.

Artikel 2

Er wordt in een groep een competitie gespeeld over tenminste 24 ronden.

Artikel 3

Bij een gewonnen partij krijgt de winnaar 1 punt, bij remise 1/2 punt. De verliezer uiteraard 0 punt. (Conform art. 11 van het F.I.D.E.-reglement)

Bij afwezigheid met kennisgeving verandert er niets. (zie ook art. 4)

Bij afwezigheid zonder kennisgeving wordt naast een verliespartij 1/2 punt op het totaal in mindering gebracht.

Artikel 4

Doordat men door afwezigheid met kennisgeving een achterstand in het totaal aantal partijen is opgelopen kan zo'n partijachterstand worden ingehaald in de week dat men een externe partij niet op dinsdag moet spelen. Men moet dit wel tenminste 1 dag van tevoren aan de wedstrijdleider mededelen.

Artikel 5

Nieuwe leden, die na de eerste ronde gaan meespelen, krijgen voor elke gemiste ronde 1/2 punt, doch met weerstandspunten 0.

Artikel 6

Het meespelen in de externe competitie wordt beloond als in artikel 3.

Artikel 7

Na afloop van iedere ronde wordt een ranglijst opgemaakt. De volgorde op deze ranglijst wordt bepaald door:

1. het behaalde aantal punten; indien dit gelijk is
2. de minst gespeelde partijen; indien dit gelijk is
3. het totaal aan weerstandspunten (zie artikel 8).

Artikel 8

Aan elke speler wordt een waardecijfer toegekend. Nr. 1 van de beginranglijst krijgt waardecijfer 100, nr. 2 krijgt 99 etc. Nieuwe spelers en leden die over zijn gekomen van de jeugdafdeling krijgen het waardecijfer 50. Deze waardecijfers blijven t/m de laatste ronde van kracht. De tegenstander krijgt dit waardecijfer als weerstandspunten toegerekend.

Artikel 9

Voor de in de externe competitie gespeelde partijen worden de weerstandspunten bepaald als volgt:

KLASSE \ BORDNUMMER	1	2	3	4	5	6	7	8
3e klasse KNSB	100	98	96	94	92	90	88	86
Promotieklasse HSB	90	88	86	84	82	80	78	76
1e klasse HSB	80	78	76	74	72	70	68	66
2e klasse HSB	70	68	66	64	62	60	58	56
3e klasse HSB	60	58	56	54	52	50	48	46
4e klasse HSB	50	48	46	44	42	40	38	36

Artikel 10

Bij de wekelijkse indeling van de interne competitie worden de volgende richtlijnen gehanteerd:

- voor de eerste ronde vindt de paring via loting plaats;
- de volgende ronden wordt er zo mogelijk gespeeld tegen die speler, die het dichtst bij zijn/haar puntentotaal (eventueel aantal weerstandspunten) staat;
- er wordt rekening gehouden met aantal malen dat met wit of zwart is gespeeld (inclusief de externe competitie), opdat zo mogelijk een gelijk aantal wordt verkregen;
- indien beide spelers evenveel maal met wit en zwart hebben gespeeld, wordt rekening gehouden met de kleur in de vorige gespeelde ronde;
- men speelt per seizoen ten hoogste tweemaal tegen dezelfde speler (1x met wit en 1x met zwart) met tenminste 8 ronden daartussen;
- bij een oneven aantal spelers krijgt de overgebleven speler 1/2 winstpunt zonder weerstandspunten;
- de week loopt van zaterdag tot en met vrijdag.

Artikel 11

Na de laatste gespeelde ronde vindt een herwaardering van het waardecijfer plaats op basis van de voorlopige eindstand na die laatste ronde.

Aan de hand van de geherwaardeerde waardecijfers vindt een herberekening plaats van de weerstandspunten plaats.

Bij gelijke stand zijn deze dan medebepalend voor de definitieve eindstand.

Artikel 12

Indien na volledige competitie twee of meer spelers met een gelijk aantal punten bij een gelijk aantal gespeelde partijen en een gelijk aantal weerstandspunten bovenaan eindigen wordt in een beslissingsmatch over tenminste twee partijen beslist over het clubkampioenschap.

Artikel 13

In gevallen waarin niet is voorzien beslist het bestuur.

VOORDELEN:

- Men houdt zich aan het FIDE-reglement
- Gemakkelijke berekening van de stand
- Men weet na elke ronde waar men aan toe is.
- Men kan zelf de stand controleren.
- Er zal meer spanning zijn om hogerop te komen.
- Geen grote duikelingen, doordat een vroegere tegenstander het plotseling af laat weten
- Door het spelen in een groep wordt de club-gevoel gepropageerd

P.W.Briggeman

OLIEBOLLEN SCHAAK

Het lijkt de redactie een goed idee om, nu het weer bijna oudejaarsdag is, en Henk Breugem onze hersenen komt pijnigen met zijn onzinnige olieboldschakvarianten, dat wij ons hier deze keer wat beter op voorbereiden. Hopelijk kunnen we ons op deze manier al die snelle en pijnlijke nederlagen van voorgaande jaren besparen.

De redactie is voor oefenmateriaal te rade gegaan bij Hans Bodlaender, een compaan van Henk Breugem. De redactie vermoedt zelfs dat het hier de verloren gewaande tweelingbroer van Henk betreft.

De breinbrouwsels van Hans zijn te vinden op <http://www.cs.ruu.nl/~hansb/d.chessvar/alphabet.html>. We beperken ons hier tot een kleine selectie uit de door Hans verzamelde schakvarianten. Op zijn website kan je tekst en uitleg vinden over de regels die bij onderstaande varianten gelden. Wij vinden het wel zo leuk om dit aan een ieders fantasie over te laten en laten deze toelichtingen hier achterwege.

Succes met de voorbereidingen en succes op dinsdag 30 december!

- ☐ 007 Chess. A variant of Edward Jackman where you also move your opponents pieces.
- ☐ Avalanche chess. A popular chess variant, where you advance your opponents pawns.
- ☐ Bughouse. 4 player game on two boards; pieces you take are parachuted by your partner.
- ☐ Cheshire Cat Chess. Disappearing squares.
- ☐ Dodo chess. From a special setup, be the first to have your king reach the last row.
- ☐ Extinction Chess. Win by making your opponents pieces of one type extinct.
- ☐ Fish Chess. Pawns can move backwards.
- ☐ Giveaway Chess. Lose your pieces as soon as possible.
- ☐ Half Chess. On a 4 by 8 board without pawns.
- ☐ Inertia Chess. Pieces continue to move in the same direction.
- ☐ Janus chess. Large chess variant.
- ☐ Kamikaze chess. Pieces that take also disappear.
- ☐ Lumberjack. Pieces move depending on the column they are on.
- ☐ Mecklenberg Chess. Pawns can promote on the sixth row.
- ☐ No-Chess. Forbid one move to your opponent each turn.
- ☐ Octahedral Chess. Three dimensional variant.
- ☐ Pocket Knight. A knight is in reserve to be dropped on the board.

- ☐ Quick Chess. Chess on a 5 by 6 board.
- ☐ Racing Kings. From a special setup, be the first to have your king reach the last row.
- ☐ Scottish Chess. Progressive chess: white move once, black twice, white three times, etc.
- ☐ Twiknight. Knights can make some double moves.
- ☐ Unachess. Parachute all pieces, starting with an empty board.
- ☐ Vinciperdi. The Italian name for Give-away chess, or Losing chess.
- ☐ Weak!. Black has 7 knights, and 16 pawns.
- ☐ Xiangqi. Chinese Chess.
- ☐ Yalta. Three-player chess variant.
- ☐ ZM "Machiavellian" Quadchess. Modernization of Chaturanga for four players. (Link.)

WWW page made and maintained by Hans Bodlaender.

Last modified: December 16, 1997.

[On the Chess Variant Pages](#)

[Home page of Hans Bodlaender](#)

[Feedback: hansb@cs.ruu.nl](mailto:hansb@cs.ruu.nl)

This WWW-space is provided by:

Universiteit Utrecht

Department of Computer Science

NEHALENNIA

Godin van de voorspoed.

Beschermvrouwe van wedstrijdleiders in barre tijden.

Tempels van Nehalennia zijn gevonden in Domburg en bij Colijnsplaat, Zeeland. Altaren werden opgericht door kooplieden en zeelieden na verkregen gunst, volgens belofte. Bewaard gebleven altaren zijn o.a. te vinden in het museum te Leiden en in de abdij te Middelburg.

Speciaal voor Frans Martens, onze Zeeuwse wedstrijdleider extern.